

hovedsagelig eller dog overvejende fremstilles i udviklingslandene. Programmet fik i princippet alle GATT-industrilandenenes tilslutning. EEC-landene tog imidlertid forbehold over for dets nærmere bestemmelser, mens de øvrige industrilande, herunder Danmark, alene opfattede disse bestemmelser som knyttet til de tre foreliggende lister over varer af særlig interesse for udviklingslandene.

Aktionsprogrammet har foreløbig ikke fået de ønskede resultater. De for tropiske produkter tilstræbte lettelser har kun gjort fremskridt for så vidt angår te og tropisk tømmer, som er blevet toldfri i de fleste GATT-industrilande, herunder Danmark, og der er endnu ikke af industrilande givet bestemte tilsagn om toldindrømmelser under Kennedy-runden af særlig interesse for udviklingslandene.

Ved forelæggelsen af aktionsprogrammet pegede nævnte komité på, at GATT savnede tilstrækkelige bestemmelser og procedurer til at fremme programmets virkeliggørelse. De kontraherende parter nedsatte derfor en særlig komité til at foreslå et bedre retligt og institutionelt grundlag for de videre GATT-bestræbelser på at udvide udviklingslandenes handel. Det er denne komité, der har udarbejdet de nye bestemmelser til fordel for udviklingslandene.

*Behovet for GATT-bestemmelser til fordel
for udviklingslandene.*

GATT giver principielt industrilande og udviklingslande samme rettigheder og forpligtelser. Det følger først og fremmest af overenskomstens ledende mestbegunstigelsesprincip, ligesom alle kontraherende parter forudsættes at være interesserede i flersidede toldnedsættelser og rede til at bidrage til deres gennemførelse, da dette er samarbejdets vigtigste formål.

GATT foreskriver vel en hensyntagen til medlemslandenes forskellige handels- og beskyttelsesbehov, men hjemler ikke medlemslandene ret til at søge toldindrømmelser uden samtidig at fremsætte tilsvarende forhandlingstilbud, hvilket på forhånd begrænser mindre udviklede landes muligheder for at deltage i flersidede toldforhandlinger. Overenskomsten giver råvare-